

FLORA.

N°. 2.

Regensburg.

14. Januar.

1844.

Inhalt: Hochstetter, nova genera plantarum Africæ. Continuatio.

**Nova genera plantarum Africæ, proponit et describit
CH. F. HOCHSTETTER. Continuatio.**

(Cf. Flora 1841. I. p. 369. II. p. 657. — 1842. I. p. 225. — 1843. I. p. 69.)

Dombeyaceæ.

Paulo-Wilhelmia (duci Würtembergiae Frederico Paulo Wilhelmo dedicata, qui ex itinere anno 1840 in Egyptum et Nubiam facto plantam cum multis aliis plantis tropicis rarioribus et rarissimis exsiccatam retulit).

Character: Flores oppositifolii umbellatim congesti, involucro communi polyphyllo brevissimo cincti, involucello nullo; calyx pentaphyllus persistens, phyllis ita conniventibus (certe in statu desolorato), ut tres exteriores paulisper latiores duas interiores genitalia et fructum amplectentes includant; corolla nulla (nisi fugacissima); stamina viginti basi brevissime cohaerentia, filamentis membranaceis superne angustatis, antheris ovalibus introrsis bilocularibus erectis; ovarium sessile ovato-prismaticum, 3 — 5loculare, ovula in loculis plurima angulo centrali biseriatim inserta adscendentia, styli tres vel 4 — 5 breviusculi stigmatosi. Capsula 3 — 4 — 5locularis, loculicide 5valvis, loculis polyspermis; semina orbiculato-reniformia seriatim minute tuberculata.

Paulo-Wilhelmia triphylla Hochst.

Annuæ? (solummodo ramuli adsunt, qui herbacei). Caulis ramosus, rami subtriangulares, tomento stellato sicuti folia et calyces albido-incani; folia terna vel rarius quina, intermedio paulo majori,

omnibus breviter petiolatis, obovatis, obtusissimis, integerrimis, subundulatis, nervo dorsali et transversalibus subtus valde prominulis; stipulae nullae; flores oppositifolii subsessiles, 3 — 5 vel plures umbellatim aggregati, bracteis minutis margine membranaceis ciliatis circumvallati; calycis foliola ovato-lanceolata, acuta, mucronata, subquinquenervia, extus pilis minimis stellatis cano-tomentosa, tria exteriora paulo latiora, duo interiora margine membranacea.

In Nubiae arenosis lecta (vide supra).

Zanthoxyleae.

Aspidostigma (nomen derivatum ab $\alpha\sigma\pi\tau\varsigma$ scutum, ob stigma scutelliforme vel peltatum).

Character: Flores dioici. Masc.: calyx eupuliformis brevis 4 — 5-dentatus, dentibus brevissimis nunc acutiusculis nunc obtusis, corolla pentapetala (rarissime tetrapetala), petala hypogyna obovato-spathulata calyce triplo longiora, aestivatione imbricata; stamina quinque petalis alterna et aequalia, filamenta antheris ovalibus bilocularibus introrsis longiora; ovarii rudimentum. Foem.: calyx maris, corolla tetrapetala, stamina 1 — 4 antheris effoetis; ovarium gynophoro cylindrico impositum subcompressum glabrum, uniloculare biovulatum, ovulis pendulis (suturae ventrali medio insertis), stigma magnum, hemisphaericum, peltatum, subsessile.

Syn.: *Teclea Del.* (vide infra).

Aspidostigma acuminatum Hochst. (in plantis exsicc. Un. it. anni 1842 ex itinere Schimperi abyssinico nr. 1293. — *Teclea nobilis Del.**) in Ann. d. se. nat. 1843. Tom. XX. p. 90.).

*) Diese von Herrn Professor Delile am angemerkt Orte bekannt gemachte neue Gattung und Art ist offenbar die gleiche mit der von mir beschriebenen. Da aber der von Delile gegebene Gattungscharakter in einigen Stücken von meinen Beobachtungen abweicht, und die Art von ihm nur unvollständig beschrieben ist, so habe ich nicht für überflüssig gehalten, auch meine Beschreibung dem Druck zu übergeben. Zugleich darf ich bemerken, dass jedenfalls meine Benennung die Priorität für sich hat, weil die Direction des Reisevereins diese Pflanze mit gedruckter Etiquette, worauf nicht allein Name der neuen Gattung, mit Bezeichnung der Familie, sondern auch die wesentlichen Merkmale, wodurch sich die Gattung von Zanthoxylum unterscheidet, angegeben sind,

Arbor. Folia alterna, petiolata, trifoliata, glaberrima ut omnes caeterae partes; petiolus 1 — $\frac{1}{2}$ pollicaris supra canaliculatus, foliola lanceolata 4 — 6 pollicaria, integerrima, apice et basi (basi in petiolum brevissimum proprium) acuminata, subcoriacea, pellucido-punctata, utrinque penninervia, nervo dorsali prominente, transversalibus copiosissimis tenuissimis parallelis, venis intercedentibus. Flores parvuli, in planta mascula paniculati (paniculis axillaribus 2 — 3 pollicaribus, ramis brevibus indivisis spicatis), in foemina simpliciter spicati, spicis pollicaribus.

Habitat in vallibus profundis regionis montanae Wogera ad rivos, ubi Schimperus noster d. 17. Mart. 1840 florentem legit.

Umbelliferae.

Agrocharis (derivatio ab ἀγρος ager et Χαρις amicitia vel amor, quoniam planta agros inhabitare amat).

Character: Calycis limbus 5dentatus, petala oblonga integra acuta, inflexa. Fructus a latere contractus, mericarpia dorso convexa jugis apteris, primariis quinque elevatis filiformibus dupla vel tripliei setarum serie echinatis, lateralibus marginantibus, secundariis quatuor unifariam aculeatis, aculeis apice hamatis vel radiatis. Carpophorum bipartitum.

Ad Cumineas pertinet.

Agrocharis melanantha Hochst. (*Daucus melananthus Steud.* in plantis ex itinere abyssinico Schimperi exsiccatis Un. it. nr. 1145.)

Radix fusiformis, perpendicularis, longa, gracilis, annua. Caules ex radice plerumque plures adscendentes digitales vel spithamei, plus minus ramosi, hispiduli, foliorum vaginis membranaceis nervosis fere toti tecti; folia oblonga bipinnata, pinnulis lateralibus 2 — 4fidis, terminalibus 3 — 5fidis, lobis sublinearibus acutis, hispidulo-ciliatis; umbellae involuero polyphyllo praeditae longe petiolatae oppositifoliae simplices, radii brevissimi flosculos subaequantes, fructu vero et in-

schon zu Ende des Jahres 1842 in der zweiten Lieferung der abyssinischen Pflanzen der Schimper'schen Reise ausgegeben hat, und auch an das Pariser Museum schon vor dem Monat August 1843 (nämlich schon im Juni) eine vollständige Sammlung dieser abyssinischen Pflanzen des Reisevereins durch mich eingesandt worden ist.

volucellis linearis lanceolatis hispido - ciliatis breviores, petala atropurpurea. Mericarpia fere Cumini figura, paulo minora, sed aculeis ut in Orlaya patentibus hamatis horrida.

In agris novalibus prope Enschedcap in provincia Simen sub finem Junii 1838 lecta.

A Daucō longe abest tam fructu, quam petalis, ut ex charactere generico supra dato patet, quam umbellae constructione, quae simplex aut ejusdem naturae ut in Lagoezia, scilicet ex umbellulis numerosis unifloris conflata.

Haplosciadium (ab ἀπλός simplex et σκιαδίον umbella).

Character: Calycis limbus 5dentatus, petala ovato-lanceolata, trinervia, inflexa, integra, acuta; stylopodium conicum stylis erecto-patulis. Fructus immaturus obconicus costatus. Scapi radicales umbella simplici, involuero polyphylo.

Ad Hydrocotyleas videtur pertinere.

Haplosciadium abyssinicum Hochst. (in pl. exsiccatis ex itinere abyssinico Schimperi sub nr. 1138.)

Radix perennis fusiformis simplex vel rarius subramosa. Caulis nullus; folia radicalia sublinearia, digitum fere longa, semipollicem lata, bipinnatifida, glabra, pinnulis bi-trifidis (rarius 4 — 5fidis), lanculis linearis lanceolatis acuminatis, petiolo versus basin dilatato membranaceo nervoso; scapi numerosi, folia aequantes vel plerumque superantes adscendentes vel erecti, omnino nudi glabri; umbella terminalis semipollicem vel ultra diametro metiens, simplex, multi-radiata, radiis exterioribus longioribus; involueri foliola umbellam subaequantia linearia, integerrima, trinervia, acuta, glabra; calycis dentes et fructus immaturus glabri, petala, ut ex sicco videtur, alba.

In pratis montanis prope Enschedcap in montibus provinciae Simen lectum.

Gymnosciadium (a γυμνός nudus et σκιαδίον umbella, ob umbellas umbellulasque exinvolveratas).

Character: Calycis limbus obsoletus, petala ovato-lanceolata integra alba uninervia involuta. Fructus immaturus didymo-subglobosus costatus, stylopodium crasso, stylis longiusculis erecto-patentibus. Umbella composita pauciradiata et umbellulae parvae, involuero involucrisque destitutae.

Apio affine ad Ammineas videtur pertinere.

Gymnosciadium pimpinelloides Hochst. (in pl. exsiccatis

Un. itin. ex itinere abyssinico Schimperi sub nr. 1143. Apium pimpinelloides msct).

Radix perennis, saepe multiceps; herba subacaulis; folia longe petiolata, cum petiolo 3—5 pollices longa, simpliciter imparipinnata, infima unijuga, caetera bijuga, petiolo versus basin membranaceo dilatato 3—5nervi, foliolisque subrotundis obtuse crenatis pubescentibus, terminali plerumque cordato, lateralibus basi truncatis inaequalibus; umbellae pedunculus subradicalis 1—3pollicaris superne pubescens; radii primarii tres (rarissime 2 vel 4) dense pubescentes 1—2 pollices longi, subaequales, secundarii (umbellulae) 8—13 inaequales, exteriores 1—1½ lineas longi, interiores breviores; involuci et involucrorum vestigium nullum; fructus immaturus glabriusculus vel pilis brevissimis hispidulus, forma supra descripta.

Diu haesitavi, num in Apio genere collocatum relinquere, an proprii generis facere praeferam. Fructu maturo deficiente res non liquet, sed umbella pedunculata triradiata typum alienum indicare videtur.

In regione superiori montis Bachit (provinciae Simen) loco Silke d. 23. Junio 1838 lectum.

Menispermaceae.

Chasmanthera (nomen derivatum a *Χασμός* hiatus ob anteriarum loculos denique hiatu lato apertos).

Character: Flores dioici; masc.: calyx hexaphyllus biseriatus, foliolis tribus exterioribus brevioribus linearis-lanceolatis, foliolis interioribus majoribus unguiculatis lamina obovato-rotundata, petala sex concava rotundo-elliptica obtusissima, calyce interiore breviora, stamina sex monadelpha, antherae liberae extorsae biloculares, loculis supra connectivum dorso connatis, ventre denique verticaliter late apertis. Foeminei:

Fructus drupa erecta solitaria; putamen altero latere pericarpio adnatum, altero membranae dissepimenti instar ab apice ad basin decurrenti affixum, quo fit, ut quasi duo loculi vacui juxta putamen existant.

Chasmanthera dependens Hochst. (in pll. exsiccatis Un. it. ex Schimperi itinere abyssinico nr. 654.)

Caulis volubilis, fruticosus? Rami teretes striati glabri vel juiores tomentosi longissimi ex arboribus dependentes; folia alterna longe petiolata, angulato-subrotunda, basi cordata (varietas occurrit foliis ovato-cordatis acutis), integerrima, 7—9nervia, utrinque to-

mentosa (in planta mascula florente diametro 2 — 3 pollicari, in planta foemina fructifera 5 — 6 pollicari); racemi axillares penduli filiformes hirsuto - pubescentes 2 — 5 pollicares, saepe multo longiores (usque pedales), bracteis filiformibus hirsutis flores nunc solitarios nunc saepissime aggregatos inaequaliter pedicellatos superantibus; calycis foliola externa margine et dorso, interna superne tantum dorso hispidula, petala glaberrima; filamenta in columellam connata, superne libera autheris oblongis. Flores foemineos non vidi. Drupae ovato-ellipticae subacutae in pedicellis brevibus solitariae racemosim dispositae.

In valle ad fluvium Tacaze arbores scandit, sarmentis perpendicularibus ex iisdem dependet, saepe solum petens, ibique radicans iterum volubilis emergit. Planta florens mascula Junio 1840 lecta est.

Solanaceae.

Discopodium (α δισκος discus et ποδιον pedicellus — ob pedunculum apice in discum vel orbem expansum.)

Character: Calyx brevissimus membranaceus repando - quinque-dentatus, pedicelli apice in discum explanati areolae orbiculari insertus; corolla hypogyna urceolato - campanulata extus nec non limbo quinquefido reflexo intus tomentosis; stamina quinque inclusa, filamenta brevia medio tubo inserta, laciinis corollae alterna, antherae biloculares introrsae, loculis sublinearibus parallelis apice cohaerentibus, longitudinaliter dehiscentibus; ovarium globosum biloculare vel incomplete quinqueloculare, loculis multiovulatis, ovlis compressis orbicularibus; stylus solitarius filiformis breviusculus, stigmate depresso-globoso spongioso terminatus. Fructus bacea polysperma. — Genus Atropae proximum.

Discopodium penninervium Hochst. (in pll. exsiccatis Un. itin. ex Schimperi itinere abyssinico nr. 917.).

Herba elata, frutici similis, valde ramosa, ramis ultimis bifidis, subteretibus vel angulosis glabris; folia alterna vel plerumque gemina, altero majori, longe petiolato, spithameo vel dodrantali, altero brevius petiolato minori subdigitali, omnia ovato-lanceolata vel ovalia, utrinque acuta, integerrima, penninervia, glabra; flores in axillis umbellatim aggregati, pedunculi alii 4 — 5 lineas longi alii breviores, calyx brevissimus, vix nisi margo membranaceus annularis quinquangularatus, corolla 2 — 3 lineas longa, albida vel flavescens (ut videtur) et tomentosa; baccae immaturaee pisi magnitudine, glabrae.

In montanis elatis praeeruptis humidis prope Bahara in districtu Haramat regni Tigre d. 11. Dec. 1838 florens lectum.

Rubiaceæ.

Ptychostigma (a „πτυξ“ plica, propter stigmatis lobos plieis longitudinalibus eleganter ornatos).

Character: Calyx tubo obovato, cum ovario connato brevi, limbum brevissime quinquedentatum aequante; corolla supera, tubo brevissimo, fauce glabra, limbi laciniis quinque, ovali-oblongis, per aestivationem imbricatis; antherae quinque linearis-lanceolatae, basi sagittatae, laciniis alternae easdemque aequantes, ad faucem subsessiles. Ovarium inferum biloculare, loculis biovulatis; stylus brevis stigmatibus duobus oblongis conniventibus, extus longitudinaliter plicato-costatis, plieis seu costis membranaceis in stylum decurrentibus. Fructus bacea globosa unbonata, calycis vestigio coronata, bilocularis, seminibus in loculo singulo geminis ex apice dissepimenti pendulis; semina subtriangularia, dorso convexa, testa coccinea mesenteriformiter plicata, caruncula planiuscula nigra.

Syn.: Galiniera Del. (vide infra).

Ptychostigma saxifragum Hochst. (Pouchetia? saxifraga Hochst. in plantis exsiccatis ex itin. Schimperi abyssinico nr. 863. cum propositione in schedula anno 1842 typis impressa condendi novi generis „Ptychostigma“ salutandi ob singularem stigmatis structuram. — Galiniera coffeoïdes Del. *) in Ann. d. sc. nat. T. XX. Août 1843 pag. 92. et 93.).

Frutex vel arbusculum trunko gracili, ramis obtuse quadrangularibus glabris. Folia ovato-lanceolata utrinque acuminata, cum petiolo brevi 6—8 pollices longa, integerrima, glabra, penninervia, inter nervos transversales subtus prominulos venosa; stipula utrinque solitaria acuta petiolos jungens; florum cymae axillares breves, petiolo parum longiores, pedunculo brevi apice bibracteolato insidentes; flores parvuli calyce appresse hirtello, corolla glabra; baccæ pisi

*) Es gilt hier ganz dasselbe, was in der Anmerkung zu meiner Gattung *Aspidostigma* (*Teclea* Del.) von mir gesagt wurde, wonach meiner Benennung der neuen Gattung die Priorität zukommt. Für ein ehrenvolles Andenken des Herrn Galinier wird Herr Professor Delile durch eine andere Gattung zu sorgen wissen.

majoris magnitudine, colore olivaceo nitidulae glabrae (versus basin tamen puberulae), statu sicco valde corrugatae.

Nomen fruticis abyssinicum „Denkea sebber“ i. e. saxum fragit, unde desumsi cognomen specificum.

Ad latus sylvaticum, opacum et humidum montis Aber prope Adeselam d. 9 Jan. 1840 planta tam florens quam fructifera lecta est.

Iridaceae.

Hymenostigma (ab ὑμένη membrana, propter membranam stigmatis dorso ad fissuram transversim insertam, qua nota differt a Viesseuxia).

Character: Perigonum corollinum superum, hexaphyllum vel hexaphyllo-rotatum (tubo nullo vel subnullo), laciinis tribus exterioribus basi unguiculato-angustatis, lamina patente, interioribus minoribus erectis. Stamina tria, disco epigyno imposita, filamenta in tubum connecta, antherae linearis-oblongae, basi fixae; ovarium inferum oblongo-cylindricum subtrigonum; stylus brevis, stigma tria petaloideo-dilatata, biloba, dorso (latere anticō) ad fissuram appendice membranaceo ornata (ut in Iride), staminibus opposita. Capsula coriacea, obtuse trigona, trilocularis, loculicide trivalvis; semina plurima horizontalia, compresso-plana, suborbicularia, marginata.

Genus inter Iridem et Viesseuxiam intermedium, sed Viesseuxiae proprius quam Iridi, ut (si magis placet) subgeneris loco adscribi possit. Propter perigonum hexaphyllum et stamina monadelpha ex principiis, quae nunc valent, Iridi subscribi non potest.

Hymenostigma (Viesseuxia) Schimperi Hochst. (Iris diversifolia Steud. in plantis exsiccatis Un. itin. ex Schimperi it. abyssinico nr. 1173.).

Rhizoma bulbosum, intus solidum, extus tunicis copiosis elongatis ferrugineis, extimis fibrosis, tunicatum; caulis basi vaginis tribus vel quatuor rubiginosis vestitus, unifolius, florens spithameus vel dodrantalis, plerumque biflorus; folium plus minus serotinum (rarius coactaneum), adultum pedale vel longius, ensatum, lineare, tres lineas latum, rigidum, exarate nervosum; flores magnitudine Iridis gramineae L., longe pedunculati, pedunculi spathas linearis-lanceolatas acuminatissimas purpurascentes diphyllas vix superantes; perigonii phylla interiora apice integra, stigmatis lobi valde acuminati; semina disco rubiginosa et rugulosa, margine late membranacea pallidiora.

Locis siccioribus prati montani prope Enschedcap provinciae Simon d. 21. Maji 1838 florens et fructifera lecta.

Hymenostigma (Vieusseuxia) tridentatum Hochst. (*Iris diversifolia Steud.* in *pll. exsiccatis Un. itin. ex Schimperi it. abyssinico nr. 1296.* — amicus Steudel a priori non distinxit).

Simillimum priori, sed vaginae pallidae (vix rubiginosae), folium omnino serotinum (adultum in caule emortuo prioris anni superstes $1\frac{1}{2}$ — 2 pedes longum, 4 — 5 lineas latum), perigonii phylla interiora apice tridentata, stamina altius connata, stigmatis lobi minus acuminati, subbidentati, capsulae paulo angustiores, seminibus minoribus minus rugulosis testaceis. Occurrit caule 1 — 4floro.

Radici vis purgativa inest.

In pratis montis Simonensis Bachit d. 22. Mart. 1840 lectum.

Acidanthera (ab ἀξις „cuspis“ propter antheras cuspidatas).

Character: Perigonum corollinum superum infundibuliforme tubo gracili longissimo, limbi subbilabiati sexpartiti lacinias inaequalibus erectis. Stamina tria, perigonii tubo superne inserta, erecta et exserta, filamenta distincta membranacea plana, antherae adnatae linearis, basi sagittatae, apice connectivo in acumen longum excurrente quasi rostratae. Ovarium inferum trigonum, triloculare; ovula plurima; stylus filiformis longissimus, stigmata tria lamellaria conduplicata, indivisa, margine fimbriata. Capsula

A Gladiolo et Babiana, quibus proximum genus nostrum, differt antheris et tubo perigonii longissimo, a Gladiolo praeterea stigmatibus conduplicatis.

Acidanthera bicolor Hochst. (in plantis exsiccatis Schimperi ex itinere abyssinico sine nro, nonnisi paucis exemplaribus missa).

Rhizoma bulboso - tuberosum, fibrillose tunicatum; caulis simplex $1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ pedalis, ancipiti-subcompressus, basi vaginatus, deinde foliis ensatis linearis-acuminatis, nervosis, 4 — 6 lineas latis, saepe pedem longis vel longioribus, supremis tamen brevioribus vestitus, bi-quadriflorus; flores secundi spicati, remoti, singuli in axilla bracteae spathae formis 2 — 4 pollices longae sessiles; tubus longissimus, 5 — 6 pollicaris, gracilis, superne parum ampliatus, basi spatha diphylla involucratus, limbus bicolor, laciniae ovato-lanceolatae acutae, tres posticae paulo majores, anticae decrescendo minores, hae et posticae duae laterales candidae, macula purpurea versus basin ampliata pictae, postica media caeteris latior tota candida.

In collibus vallium districtus Schoata ad rupes humentes d. 24. Julio 1838 lecta.

Liliaceae.

Clinostylis (a „κλίνω“ inclino vel deflecto, propter stylum declinatum).

Character: Perigonium corollinum, deciduum, hexaphyllum, patens, phylla subaequalia, basi subcohaerentia et sulco nectarifero intus instructa; stamina sex hypogyna libera perigonii foliolis opposita (sed vix adhaerentia), horizontalia, filamenta subulata dimidia phyllorum longitudinis, antherae dorso affixa versatiles; ovarium trigono-prismaticum vel obconicum, profunde trisulcum, apice trilobum, triloculare, loculis multi-ovulatis; stylus terminalis, horizontaliter declinatus, triquetro-filiformis, trifidus, ramis versus apicem paulo incrassatis stigmatosis. Capsula

Genus pulcherrimum inter *Lilium* et *Methonicam* intermedium.

Clinostylis speciosa Hochst. (in plantis exsiccatis ex Schimperi itinere abyssinico sine nro. — huic unicum solummodo exemplar missum.)

Planta glaberrima caule laevi subramoso, pauciflora; folia ovato-lanceolata, basi subcordata et amplexicaulia, apice acuminata et in cirrhum producta, nervosa, integerrima; flores versus apicem caulis pauci solitarii, magni (*Lilii* albi magnitudine), longe pedunculati, nutantes; phylla perigonii obovato-lanceolata, apice acuminata, basi angustata subunguiculata, tria exteriora paulo angustiora.

Prope Gasta d. 7. Sept. lecta.

Genera nova africana

a me vel ab aliis auctoribus proposita, quae reducenda videntur.

Raphidophyllum Hochst. (in Fl. Ratisb. 1841 p. 666 — 668.

Sententiam clarissimi Dni Prof. Dr. Endlicher sequor, qui hoc a me constitutum genus cum *Sopubia Hamilt.* conjugendum esse censem (Endlicher genera plantarum Suppl. II. p. 61), postquam iconem *Sopubiae delphinifoliae* Don in Roxb. Fl. Corom. vidi.

Jam primum *Raphidophyllum* meum cum charactere generis *Sopubiae* in Endl. gen. pl. pag. 691 contuleram,*) sed plures notae ibi postulatae, ex. gr. calycis dentes rotundati, qui in plantis meis

*) Als Beweis, dass ich die Verwandtschaft meiner neuen Gattung mit *Sopubia Hamilt.* wohl eingesehen habe, dient meine Anmerkung im Aprilheft der Flora 1842 pag. 240. unten, welches Heft früher gedruckt ist, als das Supplement zu Endlicher's genera erschien, worin derselbe meine Gattung *Sopubia* mit vereinigt.

africanis acuti et intus lanati, nec non loculus fertilis antherarum in Raphidophyllis meis barbatus et folia integerrima, quae in charactere naturali Sopubiae pinnatifido-incisa dicuntur, repugnare videbantur. Nunc visa Sopubiae icone nimis parum typos differre fateor. Ceterum subgeneris vel sectionis titulus Raphidophyllo meo convenire videtur, species foliis angustis indivisis praeditas et alias forsitan notas levioris momenti supra iam indicatas prae se ferentes complectentis.

Hinc Raphidophylla mea nunc sic inscribenda commendo:

Sopubia simplex (Raphidophyllum simplex Hochst. in Fl. Ratisb. 1841. p. 667. nec non Gerardia Dregeana Benth. cfr. Fl. Ratisb. 1842.)

Sopubia ramosa (Raphidophyllum ramosum Hochst. loco supra indicato.)

Monobothrium Hochst. (in schedula typis impressa ad plantas exsiccatas Un. it. ex itin. Schimperi abyssinico nr. 1241.)

Jam in schedula citata notam adjeci, primum in manuscripto *Monobothrium* Schimperi ad *Swertiae* genus a me relatum et *Swertia uniglandulosam* appellatam fuisse, sed cum generibus receptis *Pleurogyne* et *Ophelia* aequo jure a *Swertia* separari posse. Nunc rem ulterius perpendens, ne genera naturalia aut auctoritate sancita nimis divellantur, *Monobothrium* meum ad *Opheliam* transfero, foveam nectariferam solitariam pro duabus gravioris momenti aestimans, quam fimbrias in margine foveae. Characterem nempe *Monobothrii* in fovea solitaria fimbriata ad basin corollae segmenti posui, unde nomen sumpsi (a „μόνος“ unus vel solitarius et „βούργος“ fovea). In *Swertia* foveae duae fimbriatae adsunt, in *Ophelia* una nuda. In *Gentiana* fimbriae ad faucem corollae in pluribus speciebus positae, aliis faucem nudam exhibentibus, ad secernenda duo genera nondum valuerunt. Hinc *Monobothrium* ab *Ophelia* separare minus consentaneum videtur.*)

Ergo nova *Opheliae* species prodit, definienda:

*) Die Gattung *Ophelia* von G. Don ist zwar auch auf einen sehr geringen und kaum stichhaltigen Unterschied begründet, der sie von *Swertia* trennen soll; aber sie ist nun einmal von den meisten Schriftstellern angenommen. Mein *Monobothrium* hätte das gleiche Recht, von beiden getrennt zu stehen — aber ich halte die grosse Vermehrung der Gattungen für einen Uebelstand, insofern durch künstliche Unterscheidungen aus einander gerissen wird, was vermöge des natürlichen Typus zusammengehört. Nur wo einmal eine Scheidung ziemlich allgemein in Geltung gekommen ist, mag sie so lange fortdauern, bis ein Monograph die Wiedervereinigung vollzieht.

Ophelia fimbriata Hochst. (*Monobothrium Schimperi* Hochst.
olim in schedula ad *Schimperi* plantas abyssinicas nr. 1241,
ut supra citavi.)

Radix perennis multicaulis; caules spithamei vel dodrantales subquadraguli, ut tota planta glaberrimi, folia opposita, 1 — 1½ pollicaria, lanceolata, amplexicaulia, integerrima, trinervia; flores verticillato-umbellati terminales, nec non saepius in pedunculis axillaribus simili modo aggregati; calyx quinquepartitus segmentis lanceolatis: corollae rotatae segmenta ovata acuta nervoso-venosa, calycem duplo superantia, versus basin fovea solitaria inferne semicirculo fimbriarum marginali ornata.

Exactissime *Opheliae* et *Swertiae* habitus.

Habitat in montibus Simenensibus, speciatim prope Demerki in monte Bachit, ubi a *Schimpero* nostro florens lecta d. 15. Aug. 1838.

Eodem loco etiam vera *Swertiae* species occurrit, quam hic breviter describam:

Swertia pumila Hochst. (in plantis exsicc. Un. itin. ex *Schimperi* it. abyss. nr. 1240.)

Radix perennis, caulis simplex digitalis, subquadrialatus, glaberrimus ut tota plantula; folia radicalia obtusissima spatulato-oblonga parvula, floralia ovata obtusa; flores terminales umbellatim aggregati 3 — 7, accendentibus saepe paucis axillaribus; calycis segmenta obovata obtusissima; corollae segmenta ovata vel ovato-rotundata, alba, stria media subcyanea percursa, versus basin foveis duabus rotundis in ambitu fimbriatis instructa.

Supersunt duae aliæ species abyssinicae:

Swertia abyssinica Hochst. (in pll. exsicc. Un. it. ex *Schimperi* it. abyss. nr. 22.)

Radix annua, caulis erectus tetragonous subramosus, spithameus vel dodratalis, gracilis et glaber sicut tota planta; folia ovato-cordata amplexicaulia, tenera, subquinquenervia, obtusa; pedunculi in caulis ramorum apicibus elongati subterni, et, si ex axillis prodeunt, bini; calycis segmenta obovato-lanceolata vel lanceolata; corolla alba, calyce duplo major, segmentis luculenter bifoveolatis, foveolis in ambitu fimbriatis; capsulae valvae apice obtusissimae.

Inter fruticeta mediae partis septentrionalis montis Scholoda d. 23. Oct. 1837 lecta.

Swertia tetrandra Hochst. (in pll. exsicc. *Schimperi* abyssinicas sine nro., duo solummodo exemplaria adfuerunt.)

Planta annua glabra, caule tetragono erecto bipollicari, superne

ramoso; folia inferiora subspathulata, ramea lanceolata, floralia sub-linearia, flores subaequantia; flores in apice caulis et ramorum 3—5 umbellatim aggregati; pedicelli foliis floralibus breviores; calyx profunde quadripartitus (subtetraphyllum) segmentis linear-lanceolatis acutis; corolla alba, rotata, quadripartita, calyce paulo minor, segmenta lanceolata versus basin foveolis duabus fimbriato-marginatis instructa; stamina quatuor; capsulae valvae apice recurvae obtusae.

Locus specialis ignotus.

Streblanthera Steud. (in schedula ad plant. exsicc. Un. it. ex Schimperi itin. abyssinico nr. 710.)

Ex iisdem principiis, propter quae Monobothrium meum ad Opheliam reduxi, et multo magis etiam planta abyssinica, quam *Steudelius* noster sub nomine *Streblanthera trichodesmoides* tanquam novi generis typum in lucem produxit, ad Trichodesmatis genus pertinet. Ipsissimum Trichodesma R.Br. levibus momentis a Boragine differt et vix nisi artificiale genus, quamvis optime distinctum. Sed *Streblanthera Steud.*, quod amicus noster distinguere conatus est ex fructu, qui sit *Omphalodes*, minutie nimis subtili a *Trichodesma* differt. Jam in *Trichod. africano* R.Br. nuculae dorsum (latus anticum) margine elevato muricate-dentato cinctum est, qui in planta abyssinica solummodo magis tumescit et increscendo incurvatur, quo fit, ut nucula calathiformis evadat. Sic describo plantam abyssinicam:

Trichodesma calathiforme Hochst. (*Streblanthera trichodesmoides Steud.* in pll. Schimperi abyssin. ab. Un. it editis sub nr. 710.)

Herba annua vel biennis caule $1\frac{1}{2}$ — 2pedali subtetragono, superne ramoso, hirto; folia ovata vel ovato-lanceolata, acuta, integrerrima, utrinque calloso-hirta (pilis e punctis callosis oriundis), opposita, inferiora breviter petiolata, superiora sessilia et subamplexicaulia; pedunculi bifido-racemosi, et pedicelli bracteolis linear-subulatis oppositi, incano-pubescentes; calycis profunde quinquepartiti segmenta ovato-cuspidata, pube appressa cano-tomentosa; corollae subrotatae limbi 5fidi lobis acuminatissimis patentibus; antherae apice aristato-elongatae capillares contortae, versus basin villis connexae; nuces in calyce demum aucto quatuor, styli baseos quadrangularis foveolis semiimmersae calathiformes; nuculae margines involuti et dorsum muricatum.

Habitat in Abyssinia prope Selassaquilla, ubi anno 1838, et prope Dscheladscheranne, ubi d. 3. Nov. 1839 lectum est.

Potiori jure a Trichodesmatis genere separaveris Trichodesma Kotschyanum *Fenzl.* *mscpt.* (in pll. exsicc. Un. itin. ex Schimperi itin. abyss. nr. 625. et in pll. Kotschy i aethiopicis indeterminatis sub nr. 542.), quippe quod gaudet nucibus dorso convexis immarginatis, laevissimis lucidis, ex livido et fusco variegatis. Haec species ita se habet ad Trichodesma africanum R.Br. ut *Myosotis* ex sensu auctorum recentiorum ad Eritrichium *Schrad.*, et inde mihi vel genus vel certe subgenus, cui nomen *Leiocarya* impono; species sic definienda:

Leiocarya Kotschyana Hochst. (Trichodesma Kotschyanum *Fenzl.* *msept.*)

Caulis 2 — 3 pedalis erectus, subtetragonus, superne ramosus, pilis rigidis hispidus; folia caulina opposita, brevissime petiolata, lanceolata, ramea alterna, basi cordata amplexicaulia, omnia superne e punetis callosis, inferne ad nervum et venas hirta; racemi foliati, et pedunculi foliolis floralibus (bracteis) longiores nec non calyces dense hispidi; calycis profundissime quinquepartiti foliola ovato-lanceolata vel lanceolata, ad margines et nervum dorsalem hispidissima, corolla infundibuliformi-subrotata, limbi quinquefidi lobis acuminatissimis; antherae quinque subsessiles inferne villis connexae apice in aristas capillares inter se contortas elongati, stylus filiformis stigmate subcapitato et subemarginato; nuces supra descriptae foveolis ad basin styli quadrialati semiimmersae et infimo foveolae latere medio adnatae.

Habitat ad latera calida montium prope Dscheladscheranne in Abyssinia, ubi d. 11. Nov. 1839 lecta fuit, nec non in provincia abyssinica Modat, ubi d. 7. Apr. 1839 florens et fructifera inventa est, et in Nubia prope Camamil et Gebbel Kassan.

Qui genus Eritrichium *Schrad.* recipit, etiam *Leiocaryam* agnoscat necesse est.

Rudolpho-Roemeria Steud. (in schedula ad pll. exsicc. Un. it. ex Schimperi itin. abyssinico nr. 752.)

Hocce a Steudelio nostro propositum genus omnino cum *Kniphofia* (*Mönch*) congruere mihi videtur, et ne levissimi quidem momenti notam invenio, qua differat. Tres species Schimperiana e describendae sunt:

1. *Kniphofia isoëtifolia Hochst.* (Rudolpho-Roemeria isoëtifolia Steud. in pll. exsicc. abyssinicas Un. it. nr. 752.)

Radix fibroso-fasciculata, fibris tuberoso-incrassatis; folia 6 — 8 radicalia, linearis-acuminata, spithamam longa, 2 — 3 lineas lata, margine subtilissime calloso- vel glanduloso-denticulata; scapus pedalis

glaberrimus infra racemum 1 — $1\frac{1}{2}$ pollicarem squama una vel altera (bracteis sterilibus) instructus; flores racemoso-spicati, nutantes, unibracteati, bracteae pedicellis lineam longis triplo vel quadruplo longiores lanceolato-acuminatae, hyalino-membranaceae; perigonium tubuloso-subclavatum decurvulum pollicem longum vel paulo longius, sexstriatum, flavicundum vel purpurascens (sic ex secco videtur), apice breviter et inaequaliter sexdentatum, dentibus intensius corollatis, stamina sex subexserta hypogyna, stylus paulo longior stigmate simplici truncato.

In prato montano prope Enschedeap in provincia Simeensi d. 31. Juli 1838.

2. *Kniphofia foliosa* Hochst. (in pl. abyss. Schimperi sine nr. — duo solummodo exemplaria huendum missa).

Scapus crassus bipedalis vel altior, teres et laevis, superne subsquamatus, basi bulboso-incrassatus, innumeris foliorum reliquis squamosis vestitus, deinde magna foliorum copia circumvallatus; folia $1\frac{1}{2}$ — 2 pedes longa, infra medium $\frac{1}{2}$ — 1 pollicem lata, nervosa, superne sensim attenuata, indeque acuminatissima, ad marginem minutissime aculeolata; flores in spica densa 6 pollices longa vel longiori penduli, singuli unibracteati; perigonium 7 — 8 lineas longum, tubuloso-clavatum, filamentis et stylo exsertis.

In monte Kubbi haud procul Adoam d. 20. Dec. 1837 lecta.

3. *Kniphofia comosa* Hochst. (in pl. Schimperi abyssinicus exsicc. sine nro. — semel vel bis tantum lecta.)

Radix fibroso-fasciculata, fibris carnosis longissimis; scapus subpedalis, superne parce squamatus, basi bulboso-incrassatus, foliorum reliquis fibrosis vestitus et foliis radicalibus numerosis linearis-acuminatis scapum subaequantibus, nervosis, margine nudis vel minutissime glanduloso-denticulatis, versus medium 2 — 4 lineam latit, inferne in vaginas membranaceas ampliatis praeditos, spica 4 — 5 pollicaris, superne bracteis hyalino-membranaceis acuminato-lanceolatis deflexis et pedicellis brevissimis sterilibus inferne floribus flavis pendulis ornata; perigonium subclavato-vel infundibuliforme-tubulosum, 5 — 6 lineas longum, limbo sexdentato, staminibus et stylo longe exsertis.

Schnizleinia Steud. (in pl. exsicc. Un. it. abyssinicus nr. 1365.)

Quibus notis ab Hypoxide hoc genus novum discernendum sit, non video. Vastum quidem genus Hypoxis et in posterum forsitan dividendum, sed ni ex capsula et seminibus fieri potest, reliquae partes in speciebus cognitis vix notas generibus divellendis praebent. Abyssinicae species sequentes a Schimpero nostro missae nondum ita maturatae sunt, ut capsulae et seminum natura ad hunc finem satis investigari possint.

1. *Hypoxis Schnizleinia* Hochst. (*Schnizleinia amica* Steud. in plantis exsicc. abyssinicus Un. itin. nr. 1365.)

Radix fibroso-fasciculata, scapus digitalis uniflorus, foliis angustis linearibus rigidis nervoso-striatis superne ad margines et nervum dorsale medium aculeolatis in acumen filiforme productis superatus, basi

foliorum vaginis et vetustorum reliquiis copiosissimis fibrosis dense involucratus, superne setosus; perigonii tubus ovario adnatus ovatus, setis (pilis crassiuseulis rigidis) subfuscis dense vestitus, limbus sexpartitus laciniis pollicaribus sublineari-lanceolatis acuminatis, albis ex Schimperi annotatione (sed exsiccatis atrosanguineis), glabris; stamna sex sessilia laciniarum basibus adnata, antheris linearibus, stylus triangularis antherarum longitudine, stigmata tria angulis styli longitudinale adnata.

Ad radices montium prope Sabra rupes inhabitantem d. 19. Juli 1838 legit Schimperus noster.

2. *Hypoxis abyssinica* Hochst. (in pll. exsicc. abyssinicas Un. it. nr. 172.)

Radix bulboso-tuberosa fibris carnosis in circuitu praedita, apice coma erecta fibrosa ex vaginis foliorum vetustorum oriunda caulis basin cingente coronata; scapus spithameus 2 — 3florus, hirsuto-pubescent, foliis brevioribus longioribusque nervosis, complicatis, linearibus, versus apicem sensim attenuatis, hirsutiusculis, versus basin in vaginas dilatatis basi vestitus; pedicelli e spatha diphylla breviori suberecti et perigonii tubus obovatus nec non limbus in laciniis sex ovali-oblongas partitus extus hirsuti; lacinia tres apice barbatae, tres his alternae nudae margine membranaceae; filamenta brevia laciniis basi adnata antheris sagittatis, stylus subaequalis vel paulo brevior, stigmatibus adnatis.

In vertice montis Scholoda hand procul ab Adoa d. 7. Jun. 1837 lecta.

3. *Hypoxis simenensis* Hochst. (*H. abyssinica* var. minor. Steud. in pll. abyss. exsicc. Un. it. nr. 1368.)

Simillima quidem priori, sed omnibus partibus, etiam floribus triplo minor, scapo 1 — 2floro, floribus constanter breviori, laciniis perigonii interioribus omnino glabris nec margine membranaceis.

Ad *H. sobolifera* Jacq. prope accedit.

In provinciae Simenensis prato prope Enschedcap d. 9. Juli lecta.

Ozoroa Del. (in Ann. d. sc. nat. Août 1843. p. 91. Tom. XX. tab. I. fig. 3.)

Hoc genus exacte idem ac *Anaphrenium E. M.* (*Heeria Meisn.*) et separari nequit. Species vero a Delilio descripta et nomine *O. insignis* loco citato in lucem producta est

Anaphrenium abyssinicum Hochst. (in pll. abyssinicas exsicc. Un. it. nr. 706 et 1342.)

Descriptioni Deliliiana addendum, folia plerumque non exacte verticillata esse, sed folium tertium saepissime a duobus aliis paulo remotum inveniri. Paniculae rami, pedicelli et calyces tomentosi sunt, drupae maturae aterrimae.

Schimperus noster arborem mediocris statuae (non excelsam, ut Delilius habet) in regione Schoata Novembri et Decembri fructiferam anno 1839, et prope Ferreram Junio 1840 florentem legit.

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Flora oder Allgemeine Botanische Zeitung](#)

Jahr/Year: 1844

Band/Volume: [27](#)

Autor(en)/Author(s): Hochstetter Christian Ferdinand

Artikel/Article: [Nova genera plantarum Africae 17-32](#)